

Сынаут
2 карты

ПРОИЗВОДСТВО КӨДЬҮҮН УОННА БОРОДУУКСУЙА
ХААЧЫСТЫБАТЫН ӨССӨ ҮРДЭТИЭХХЭ!

ҮЛЭ ДЬОНУН ҮӨРҮҮТЭ

Ихэнх мунхаары кылгас
тэһилин сөххөз шартко-
диретара Н. С. Дмитриев
Испытэ отделеһыны уура-
һаһа, Уол Кыһыл Знамята
таһаһара А. Т. Алексеев
Шыһарыһынан уорууллоох

СССР-ийн ХХ, ССРС Минист-
дарын Соёда, ИСБСКС уонна
ИББЛХС ХХ хөдүү уонна ха-
ачыстыба девиэтэх онус пятилет-
ка бастагы сылыгар Бүтүн Союз-
тавы социалистическай күчтала-
һы түмүктэрин огордулар уон-
на үрдүк көрдөрүүлэри ситиһишт
дойду 1560 хаһаайыстыбаларын
инигэр Эрлик Эрстиин аатынан
совхоз коллективын көһөрүллэ
сылдыар Кыһыл Знамянан нага-
раадалаатылар, — диктэ таб. Ю. Н.
Проконьев. Бу совхоз рабочи-
дарын, специалистарын, бүтүүн
коллективын дыһаардаах үлэлэ-
рин үрдүк сизанабыла буолар.
Иинги совхозкут коммунистара,
бары үлэһиттэрэ партиянай та-
һытталар салаалаларынан СССР
XXV съездин уураахтарыан, онус
пятилетка сорудахтарын сити-
һинилээхтик толорууга, Улуу О-
ктябрьскай социалистическай ре-
волюция 60 сыла туолар юбиле-
йин достойнайдык көрүүтэ салга
кыайыһылары ситиһиэхтэрэ уонна

Трибунала — совхоз уонна арбуйон чемпион тракторийна А. А. Захаров, Биил, үрдүү наараада нһин партиязда уонна правительствода махтал-байыһа тыххаарын этөн туран, байыһыгар сөнгө үрдэтэллэһит эбһһэстэһит биһини ылыһарын — Улуу Октябрь 60 сыла түүдөр юбилейна

Союз директара С. Н. Сергеев болатын этинтигэр тла сириш үлэнигэртэ, партия уонна правительство үрдүк баармада-
тынан өрө күүрдүлээн турар, эх-
тиээткэ иккис сылыыр өссө
ойданыылаахтын, үрдүк онорум-
туулаахтык үлэниэхтэ, Совет-
ский быһыаг төрөллөнбүтэ 60 сы-
ла туолуутун дотойнайдык кер-
сүөхтэ, аһаайыстыбаанай сс-
лы ситиһиниэхтик түмүктүүхтэ-
ра диил ССКП обкомун уонна рай-
комун, республика правительство-
туу уонна райсовет исполкомун
эрэһэрэ.

Үөрүүлээх нууцаахыг шөфтээх
сөхөөтэрийн үлэнттэрийн үрлүү

Үөрүүлэх мушгах хяргал-
лахтара сүгсэн өрө могоулаауу-
нн ССНН Кинн Кошкетын Генер-
ральнй секретара таб. Л. И.
Брежневн Эрдэ сүругт мушга-
лар. Огно үрдүк нагарадара эн-
шэттээн сонхон үлэһит дьон
ССНН XXV съёһон уураахтарын
ситһинилээхтнх алоххо килэрэр
һинн социалистическай куотал-
һизаны өссө кичигник тэһитһах-
тар, Октябрь албан баттаах юһи-
лейһн көрөө сүүтэ заловтой ыһын
уонна тосгуаретһора атылааһын
һитһетһа һинн бастакы сымна-
һаады һизаанһарын аһары тос-
роохтара, һроһһоһтһо бары са-
лааларыһар көдүүхө уонна хал-
һаһтһо һинн охсһуууу өссө
күүһүрдөөхтара, 1977 сылы сит-
һинилээхтнх түмүктөөхтара һинн
аһаһтһа.

"ИЗВЕСТИЯ" ХАҲЫАТ 60-СЫЛА

төрөөний архивтар-
байрныг Улау Октябрь-
революция күнш-фигур
байр бэлдэе бастаа
Зай тулунан Де-
сар тулунан Декрет
«Известия» нүү-
хонд исторический суол-
дотууоннар быһыг-
ууруулан сыталлар.
Мэдээххэ бүдүн тутар

«Известия» хайыат маас-
сабай, пареднай хайыатынан
буолан туран, социалистичес-
кай демократия олоххо кини-
ринтин утумпаахтык, чабыл-
хайдык көрдөрөр. Кини стра-
ницаларыгар үлэһиттэр депу-
таттарын Советтарын бары
сүһүөхтэрин үлэлэра-хамнас-
тара, союзнай уонна авто-
номнай республикалар үтүс-
өрүттээх экономической уон-
на культурный олохторо кини-
ник сырдатыллар. Бары рес-
публикаларга уонна бодог
уобаластарга редакция бэйэ-
тин 60 корреспонденткара
үлэһитлэр. Обществeннaя
корреспонденттартан уонна
корреспондент хайыат сыл

Коммунистический партия
уонна Советский государство
деннискэй айлаах политика-
тын байгын страницаларыгар
сырдтан туруп, «Известия»
аан дойдутаары политическай
туһуулаада улахан сабыдыа-
лыннан туһанар. Хайыат бай-
гын 40 бастайаанный коррес-
пондентнара омок дойдулары-
гар үлэтиниллэр.

CCTA

Манна Октябрьской социалистической революции күүнзэргэр сэбилэниилээх восстание штаба олохсуйбута. Мантан В. И. Ленин восстание:

СНИМКА: Смольная В. И. Ленин музей
хоһугар экскурсаннар.

Н. НАУМЕНКОВ, С. СМОЛЬСКАЯ фотоп. ра.

ССКП райкомун партийнай-тэрийэр үлэбэ
отделын сэлэнэһэ

Саха сириин Сoбуруу өттүгэр икки күн

Журналист суоллаабы бэлиэтээһиннэрэ)

Куорат уонна дэриэбинэ, промышленность уонна тыа хаайыстыбатын хардарыта сибээстэһиннэрэн уонна кэпсэһүүрүн салгы сайыннарар сыалынан, республика Чурапчы оройуонун уонна Нерюнгри куорат ардыларыгар нефтэһин олохтоһор буолла.

Итинэн сибээстээн соторутааҕыта билиги оройуонмут комитетининигэр уонна Аччыгый БАМ-га сырытта. Олохтоһор баалара суукка курдук бириэмэҕэ быһа охсон сырытта. Күлүбэ үрдүтүн кэрнэтэ көрбүт уонна истибит кэрнэттэри кэһини онгостон кэлбиппитин оройуонмут комитет дьонугар, эдэр ыччатыгар хаһыатынан кылгастык бэлиэтээһиннэрэ.

Саха сириин сибээстэһиннэрэн уонна кэпсэһүүрүн салгы сайыннарар сыалынан, республика Чурапчы оройуонун уонна Нерюнгри куорат ардыларыгар нефтэһин олохтоһор буолла.

Таас чохтоох сүүнэ комплекс кинигэр тийэрбит, 16 километр хаалбытын кэһини улахан суолтан ута диэки туораатыбыт.

Чугаһаабыт, көрө-истэ охсорго тийэрбит дьон быһымынан көрүлүбүт олорор аргыспыттан — Нерюнгри горисполкомун председателин солбуйааччы Э. А. Красновтан ыйтытыбыт, быһаарыабымыт үксээн барда.

КУРАТ БЭТЭРЭЭ өттүнээһин бири кинигэ хотоолго чохтоох комплекс үлэһиттэрин аһынан үлэһиттэр хааччылар тыа хаһаайыстыбатын комплексын тэрийэргэ быһаарыбыттар. Манна бастакы быһаарыабыт 800 манар ынахтаах көмө хаһаайыстыба, сылта 10 тыһ. тонна кыамтаах үүт заводу, 30 тыһ. квадратнай метр пөһүннөөх тепличнай комбинат уонна 50 тыһ. сымыттыыр кууруссалаах көтөр фабрика тутулуохтаахтар эбит. Бырайыактыыр-чинчийэр үлэлэр ситэриллэн, комплекс тутуу садалаан эрэр курдук. Манна дарааһан эттэххэ, билигин манна сибээһэй үүт бөһпүрүөһэ ыраахан соҕус эбит. Бастакы учарат эмн уонна оҕо тэриэлтэлэрин, өбүсөөһүннэр аһылык предпринимателарын үтүүнэн уонна үүт бөһүөттэлэринэн сүрүннөөн «Икутутлестрой» комбинат Чульманнаабы сүүсчэки манар ынахтаах көмө хаһаайыстыбата хааччылан олорор.

Тыа хаһаайыстыбатын комплексын тутууга улахан суолта бэриллэрин, бөһүөтө уурууларын үрдүнэн билигин даҕаны быһаарыла илик бөһпүрүөстэрэ элбэх быһыылаах. Олоргон бири-дэстэрэ сүөһүгэ аһылык базатын тэрийин буолбут. Того диэтэххэ, бу дойду хайалаах, таас кырыстаах, кэһини кэрнэтэ ойуурдаах буолан, оттонуох айыллаах сирэ дуона суох, суорун да кэригэ. Ону ол диэбэккэ бу проблеманы хайаан да быһаарарга турарымыттар.

Нерюнгригиттан чугас, адыбах километрдаах сиргэ хаптаҕай хайа үрдүгэр иккилин мандиэмэннээх элбэх квартиралаах олорор дьыаллар тутулан кэчигирээн эрэллэр. Биэс-алта дьыала дьон хайымыһы киирибиттэр. Манна наар бири типтээх мас дьыаллар, киири сүөһүгэ, үөрүөҕэ дьыаллар уоттара-күөстэрэ, уулура-хаардара — бары инженернай коммуникациялара тутта быһаарыллан иһэллэр эбит. Дьэ маладьыастар!

А. ЧИЧИГИНАРОВ.

Кулун тутар 10 күнэ 1977 сыл

Ыччат фестивала

ОҕУОР ҮКТЭЭН КИИРДИЛЭР

Ааспыт субботада П. М. Решетников аатынан «Октябрь» кулун тутар 10 күнэ 1977 сыл «Гимн Международного союза студентов» ырыаны доҕу-аннинан норуоттар доҕордо-буолламыт «Мы за мир и дружбу нашу» диэн коллектив Мугудай нэһилиэгин уус-уран самодеятельноһун көп-лөрүгэ туйгурунунан сыаналааһа.

Мугудайдар фестивалга 82 кииринэн айымньылаахтык кы-таныылар. Бу бөдөҥ, түмсүү-лээх коллектив Я. Белинский тылларыгар, С. Тудиков му-зыкалыгар «Не старейте ду-шой ветераны» диэн хороовой ырыаны ситиһилээхтик го-лорууга туйгурунунан сыаналааһа.

Сельский Культура дьы-тигэр быһыл бэһис сылын Гаврил Егорович Скрыбин са-лайыааччылаах үгүсү күрү-буога үлэһит. Манна үс бо-лорунэн 50-тан тахса ычча-тар уус-уран самодеятель-ность бу көрүгүнэн үмүсү-бэн дьарыктаналлар. Ол да-һини мугудайдар концерда-рын араас этимиэхтик төлөрүлүбүт, саҕа, сонун көстүүлээх үгүсүлэр «СҮРҮН-нэһилэр. Киилэр фестивал» деһини арылар сыллаах норуоттар доҕордоһууларын тематыгар аһаҕастыттар. Кол-лектив индийскай, хантый-скай, пенескай, молдавскай, о. д. а. үгүсүлэр көрөөччү-лэр биһирэбиллэрин ылы-лар. Ордук «Ньюргунун» ан-самбл төлөрүтүгэр хантый-скай үгүсү көрөхсүнэ. Бу бөдөх фестиваль лауреатынан буолла. Оттон уураабаат би-тиилээх, саҕа сонун хамса-ныалардаах молдавскай, оҕуор-дьарбаа симактөөх на-рыл-накыл саха үгүсүлэр өһөһүүнү кииргэттилэр.

Биирдилээн төлөрөөччү-лэртэн В. Периклов хомусун өһөһүүн дьүрүһүнүтэ, М. Сивцев сахалык тойуга, Е. Дьячковская «Ты помини, Алеша?» диэн К. Симонов уус-уран айымньытын аахы-та, П. Анисимов мелодиятыгар П. Васильев «Съезди съез-ка» ырыата көрөөччүлэр кэ-рэхсэбиллэрин ылылар.

Биирдилээн төлөрөөччү-лэртэн В. Периклов хомусун өһөһүүн дьүрүһүнүтэ, М. Сивцев сахалык тойуга, Е. Дьячковская «Ты помини, Алеша?» диэн К. Симонов уус-уран айымньытын аахы-та, П. Анисимов мелодиятыгар П. Васильев «Съезди съез-ка» ырыата көрөөччүлэр кэ-рэхсэбиллэрин ылылар.

Биирдилээн төлөрөөччү-лэртэн В. Периклов хомусун өһөһүүн дьүрүһүнүтэ, М. Сивцев сахалык тойуга, Е. Дьячковская «Ты помини, Алеша?» диэн К. Симонов уус-уран айымньытын аахы-та, П. Анисимов мелодиятыгар П. Васильев «Съезди съез-ка» ырыата көрөөччүлэр кэ-рэхсэбиллэрин ылылар.

Мугудай нэһилиэгин уус-уран самодеятельноһун көп-лөрүгэ туйгурунунан сыаналааһа.

И. КАНДИНСКАЯ, Г. СИВЦЕВ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Эрилик Эристин аатынан совхоз дирекцията, парткома, райбюро, Холтоҕо сельсоветын исполкома, отделение совхоза Ада дойдуну көмүскүүр Улуу сарыи кыттылааһа, үлэ ветерана

НОРЯКИН Иван Михайлович уһун ыраахан ырыатын олбүтүн бэйэлэрин дьирек ку-турданын бөһүөтүнү көрөтүгэр тирдэллэр.

Таптыыр кэргэннэ, аҕабыт, эһэбит, убайыт НОРЯКИН Иван Михайлович бу дьыл кулун тутар 4 күнүгэр уһун ыраахан ырыатын олбүтүн бары аймахтарыгар, таһаарыстарыгар биллэрэбит. Кэргэнэ, оболоро, быраата, сизинэрэ, күтүөттэрэ.

Субуруускай аатынан совхоз дирекцията, парткома, ра-бюро, Хатылы сельсоветын исполкома, отделение салаа-тата тутуу бөһүөтүнү НОРЯКИН Иван Михайлович олбүтүнэн бөһүөтүнү көрөтүгэр, аймахтарыгар бэйэлэ-рин кулун тутарын тирдэллэр.

Таптыыр кэргэннэ, ийэбит, аймахыт КОНСТАНТИНОВА Анастасия Кузьминична уһун ыраахан ырыатын олбүтүн бары билэр дьонноругар аһаҕастыттар.

Кэргэнэ, оболоро, аймахтара.

туругунаан көрдөрүүлэрэ

1976 с.	1977 с.	Ынах сүөһү өлүүтэ		Ол иһингэр ыһырай		Сылгы өлүүтэ		Ынаҕы иск. сизэмэлэһин	
		1976 с.	1977 с.	1976 с.	1977 с.	1976 с.	1977 с.	График	Туолан
377	479	11	41	2	22	13	17	144	47
412	389	41	53	12	36	16	21	120	64
338	578	14	10	2	5	11	8	120	105
3316	1446	66	104	16	63	40	46	384	216

Билимнээх статистика оройуоннаабы инспектура.

Ө Н Ө Т Ү Н Э Н
Т У Ы А Н Ы Н !

Үлэбит түмүктэриттэн

Госстрах оройуоннаабы инспекцията
пятидека бастагы сылыгар сурудабын
107,9 бырыһыан толорон республикаа
иниисе минетээн ылбыта. Ити үгүс тэри-
йэр, нэһилиэниэ ортотугар өйдөтөр
үлэлэр түмүктэригэр ситиһилиннэ.

Инспекция агентаарыг састааба кэ-
инки сылларга хаачыстыба өтүүнэ бил-
дэ-көстө туусарылыына. Бийиги М. И.
Яковлев (Кытаанах), И. С. Новгородов
(Хатылы), И. И. Седалицев (Одь-
дуун), С. С. Васильев (Болтоно), А. П.
Сыромятникова (Сыдан), А. Т. Виноку-
рова (оройуон киинэ) уо. д. а. курдук
мэктардаахпыт. Киинэлэргэн М. И.
Яковлев уонна И. С. Новгородов аас-
пыт сылга коммунистическай үлэ удар-
никтарын бочуоттаах ааттарын ылыт-
тара.

Аггннар бэйэлэрин үдэлэрин обществность күүнүн табыгастаахтыг туһанан мытталар. Кинилэргэ күүс-көмө, тирэх буолар активистар нэһилнэк ахсын бааллар. Холобур, Госстрах инспекциятыгар улахан көмөлөрүн иһин Кытаанахтан Василий Иванович Каженкин, Сылантан Михаил Петрович Макаров, Хатылыттан Роман Григорьевич Кривошапкин уо. д. а. харчынан бириэмийэлэммиттэрэ.

Оройуон үрдүнэн 4169 страховка дуо.
табара оҥоһулунна. Ааспыт сылга дуо.

габардарын бөлдөөг туолбутуун 376
миллионхэ барыта 262,4 тн. солк. бэри-
лээх, өнөлдөнүү иний 12,3 тн., сүүн
өнөлдөнүүтүгэр 47800, днэ малын
бүөртү буолуутун биер түбэлтэ тах-
сан 90 солк. төлөһө. Ит 1975 сылга
төлөһмүүтүгэр 23,8 бырыһыанын
элбэх. Биер дуогабар орто суумата 3
бырыһыанын улаатта. Мантан көстө-
рүн курдук, нэһилиэниэ Госстрах өгө-
түөн туһанымта сыл ахсын кэргээн
иһэр. Итинтэн ордук хото кытаанахтар,
хатыһылар, сыланнар, одьулуунна,
бахсылар уонна оройуон киини олох-
тоохторо туһаннылар.

Биймэл инспекция страховка бары көрүгнэрин усууноостарыттан государствода 850 тмн. солкуобайы киллэрнэхтээх. Ону толорор туһугар бийиги агеннар-быт үрдэттилибит эбэхтээлиститибэлэри ылыһай. Бүгүи Союзтаагы социалистическай куоталаһыыга киирсэн үлэтиллэр. Киһилэр ити сорукутарын толорол-лоругар сельсоветтар исполкомиһара, киһилэр активистара улахан көмөнү оҕоруохтара дии эрэнэбит.

Манган алдарааг страховка бичирдэг
дээрнэ. Мөн хөрөнгийн кытары бичигдэнэ.

А. УШНИЦКАЯ,
старший инспектор.

Транспорт средстволарын страховката

Бийнги байдалтай олохутугар чаа-
ншайга транспорт средствалара сьт-
тан сьт ахсын элбээн иһэллэрэ кьин
да дьынтиргэпэт. Автомашинлаах, мо-
тоцикллаах дьонго ыраах да чугаһыр,
кураттартан, бэйүөлэктэртэн тэйнччи
күөх айылгадэ сьынньанар, сир астыыр
тоһоллоох дуоһуйууну бизэрэрий.

Ол эрээрэй транспорт зөвхөнөөрөө элбээн иштэхтэрин аайм суолга дэлгэбэл, автомашинна, мотоцикл алданын та үкүүр. Ол хоромныгун өбөрүнагытыгар көмөлөнөргө Госстрах бэлэм.

Сага көрүң

Бийдэгдмтгай страховица сага көрүгэ олоххо киндэдэ, Онуоха дуогабары 2—15 саастаах оюолоругар төрөшүт, тэр, нитэ эмэлдэр дьоннор уонна аймахтар өнгөрсөллөр. Дуогабары өнгөрсөөчүлэр 20 саастарын тулбут, 70 саастарын ааба илгэ буолуохтаахтар.

Дуогабар бодлого — оёо дуогабар түнэрсиднэгдтэн 18 саанн түлхүүр дээрн нэм. Бу дуогабар, бодлогон устатгар, оюолго страховкаланы суолтат суолта, злах. Төһө суумажа страховкалымы дуогабардайнагчылар сүбөлэлэн бынаараллар. Ол эрээрн 300 солхубайтан агчыгч буюлго суолтаах.

Страховка суумата оёбо көргөнөнэн сыбаайбадыр күнүгөр туттарыллар. Көргөннэмменкэ сылдыан хаалла-
дына, ити суума кини 25 сааһын туоулааһын бэрриллэр.
Онуоха 18 сааһыттан 25 сааһыгэр дээрн суума сылга 2
бырыһыан үүрр, а. э. 25 сааһы-
гар-ылааччы суума 14 бырыһыан
ыан эбит дахтарар.

Мал-сал страховката

Нэл бэрэгт дийлэлээр тусгай мөхөөдөр, шалбарал, хамс-салы, байнгонхатныг эсгээ минийн бүтэцтэй ба барар, мууныар дэвнэ. Ойг эмсээ рүүх, байнгонхатны, шигэр хустиа саяагланыхаа бүртүгээр, үх эмсээ рүүх, о. о. о. байнгонхатны түмүгээр, алданыгээр, гүүгээр, охуугаар, саяа.

Мил-сэл суралцагатай ихэнхтэй талээр зоромжнуудыг авч
дуг үүсгэж эрэлдээдгик өдөрнөр кыбын бичэр. Стрелков-
гийн баригч алданыгт мал өрөмүүнээр кысаттай буу-
лагына дуг билээдгикэ өрөмүүнээр тугтаралар, ас кыс-
амбат буолагына сыйлгата туглар.

Сүреголка бу көрүнүр буюмдары болгондо булар сел. Жөн
көпчүлүк да кыра — мал 100 сокорбайдын атасын 60-күрү
көп.

Усукурот страховој агенција харчилаан била пилотот - терия нончо толонор.

Оһолтон страховкаланбы

Онод хагна баатарар — уулуссада, тугуу
плошадкатыгар, оруска уонна тыада, айан
каан истэххэ уонна сынныана сырыттааха,
овнообор дыһаа, уонка — тахсын сөп, Дьон-
нор үөрүйэх быһыныларыгар-майгыларыгар
сылдьан дэриэминиттэрэ ордук албах. Дьэ ол
ийин олус сэрэхтээх да Дьоннор: «Халдьаа-
быны таһнары киирэн иһэрим да...», «Кир-
лиэһим хэр сыммыта баара да икки мй ба-
лыһаада сыттарым бу. Хата «страхонкалаах
буоламмын...», — диин көпсөндлэрин түб-
э: «Истэаччыбит.

Ойолломмут кийнэхэ страховка үлэлнэр
дэбүүрүн сүтэрингүн кээмэйингүн төлөнөр.

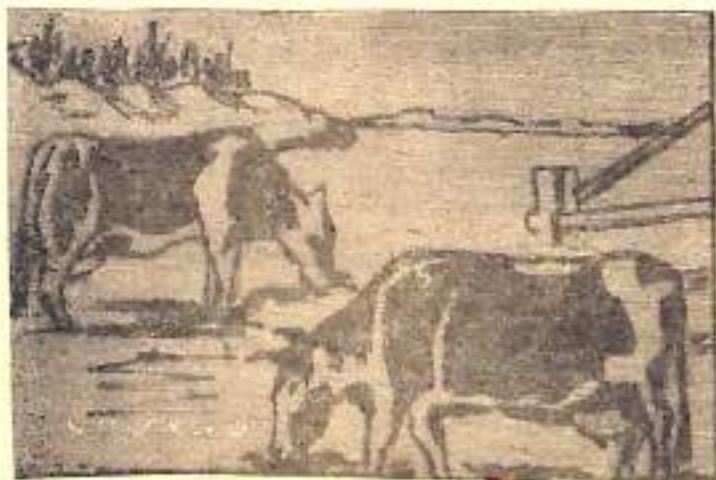
Страхонка бу нөрүгүр дуогабыры 16-70
саастаах дьон огорсоллор, Усууһа үлэһинир
идэһэн тугулуктаах, кээмэйэ улахаа суох.

ГРАЖДАННАР! Дэлгэн-оюултан, архаг буйд-
лааннартан олохуутугар ырахан баялзынныа
үсгүүр түбэлтэтигэр Гюстрэх оитүдэн туһа-
нарга кыһанын!

Сүөһүнү страховкалааһын

Чалгынхай гуоһу абаһагатаһий өклэдийг страхованиени талһанан бие биеэсэни бадагатаһан дүбөөдөлһийг страхованиениан эинэ хабалһанан сөн. Страхованине бу көрүгэ умуһаха, ууга гүһэн, маска атылһан, тэмчн, ө. д. а. бичирһинхэртн өлөр гүбээлэгтнһэр хоромһууу гоһо кыдалһарһан гөлөрү аһорунарга комолһор.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс
уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—91-395, отделлар—91—495, уопсай—

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСР.